

ქვეყნის

1991
სუთვაბათი
20
036060
№73 (10466)
ფანი

ფურცლის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

გაზეთი გამოდის 1980 წლის 1 მატიდან

გაუფრთხილდეთ ქართული ჩაის ღირსებას

გაზეთ „სოფლის ცხოვრების“ 14 ივნისის ნომერში გამოქვეყნდა ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორის, საქართველოს რესპუბლიკის დამსახურებული გამომგონებელ რაციონალიზატორის რევაზ ხოფერიას წერილი „შეცდომები არ გვეპატიება“, რომლის რეზიუმეა გავეუფრთხილდეთ ქართული ჩაის ღირსებას.

„არამართო საქაილისტებისათვის, არამედ მთელი ქართველი საზოგადოებისათვის, — წერს ავტორი, — კარგად არის ცნობილი თუ რა დამახინჩება გვექონდა წლების განმავლობაში ჩაის წარმოებაში. სამწუხაროდ ეს სიმახინჩევე ჩვეულებით მტკიცედ დგას თავის პოზიციებზე და უკანდახევას არ აპირებს. ამის თქმის უფლებას გვაძლევს ის, რომ ჩაის ფოთლის კრეფა წლებულს კვლავ უმოწყალოდ დაიწყოს და შეიძლება ითქვას, ყოველგვარ საზღვრებს გადააჭარბა. რა მდგომარეობაა ამჟამად ჩაის წარმოებაში? კვლავ უხარისხო ნედლეული, კვლავ დარღვევები ჩაის ფოთლის ტრანსპორტირების საქმეში, კვლავ უხარისხო პროდუქცია. რისი იმედით, ან ვისი იმედით, ალბათ სოფლის მეცნიერებნი ელოდებიან, როდის შემოვა საქართველოში იმპორტული ჩაი ქართულის გასასაღებლად. სამწუხაროდ უნდა გაუწყობო პრესის ფურცლებიდან, რომ თქვენს იმედს აღსრულება არ უწერია. და რომც იყოს, განა მარტო ბროდუქციის უხარისხობაზეა ლაპარაკი? რას უშვებთ ჩვენს

დაბეჩავებულ, არადამიანური ექსპლუატაციის შედეგად უსუსურ მდგომარეობაში მყოფ პლატეებს? თითქმის 40 პროცენტამდე პლანტაციამ ნაადრევ სიბერეს მიადწია. როგორც მეცნიერები ადასტურებენ ნორმაზე რამდენიმეჯერზე მეტადაა დარღვეული ორჯანული ნოტიერებების წარმოქმნის ბალანსი, რამაც ბუჩქის ბიოლოგიური დაკნინება გამოიწვია. სანახევროდ დაეცა ფოტოსინთეზის აქტიურობა. ყველა კარგად დაინახეთ რომ ვერ იმუშავა პოლიტიურის გ. წ. „პერესტროიკის“ დადგენილება (1987წ.), რომლის მიხედვით რესპუბლიკაში 400-500 ათასი ტონა ჩაის ფოთლი უნდა მოგვეკრიფა. ამ დადგენილების შემდეგ ჩაის წარმოებაში შეიქმნა კატასტროფული მდგომარეობა, რომლის ანალიზიც მსოფლიოს ჩაის წარმოებაში არ მოიძებნება.

მე მხარს ვუჭერ მეჩაეთა მოთხოვნას შრომის ანაზღაურების გადიდებაზე, რადგანაც ქვეყნის პრეზიდენტმა ფასების მომატებით მიიღო ეკონომიკურ მდგომარეობაში ჩაყენა მოსახლეობა, მაგრამ აქვე მინდა დავსვა კითხვა. რისთვის მოუმატეს მეჩაეებს ანაზღაურება, ჩაის ფოთლის კრეფისათვის თუ კრეფისათვის? არა და როგორ გვეჩვენება დღეს ქართული ჩაის ხარისხის ამაღლება, მსოფლიო ბაზარზე განუკითხობის წლებში დაკარგული ავტორიტ-

ეტის აღდგენა. ჩვენ რომ ორ-სამფოთლიანი ნახი ღუებები მოგვკრიფოთ. ამით დღეს გავეუფრთხილებთ ნედლეულის მხოლოდ ფიზიკურ მდგომარეობას. მაგრამ რა ვუყოთ მის ქიმიურ შემადგენლობას, ბიოლოგიას? თუ ჩაიში არ არის ნოტიერებები, რომლისთვისაც მას ადამიანი ეტანება, ის არამაც თუ ვერ გაუძლებს საბაზრო კონკურენციას, არამედ დამშეულ რუსეთშიაც ვერ გასაღდება“.

„მინდა მივმართო მექანიზატორებს, აგრონომებს, ბრიგადირებს და მკრეფეებს, როგორ ატერებენ ჩაის ბუჩქების მოთიბვას ისეთიარად, რომ გვიმრავლა სხვა სარეველა ბალანები შემოდან ამაყად გადმოკურებენ საცოდავ მდგომარეობაში მყოფ ბუჩქებს. ნუთუ აგროტექნიკურ ლონისძიებებში არ შედის ჩაის ბუჩქების განათვისუფლება სარეველა და სხვა მავნე მცენარეებისაგან? რატომ არ ცვლით საკრეფ მანქანებზე საკრეფ დანებს რეზინის თითებით? რატომ ატრელებთ ჩაის ფოთლის დამზადებას ჭრის მეთოდით? ხომ კარგად ვიცით, რომ ყველა ჩახეობის საკრეფო საშუალებებმა, მათ შორის იაპონურმა ხელით საკრეფმა მანქანებმა დაღუპეს ჩაის ბუჩქები და ქართული ჩაის ავტორიტეტი“.

ჩაის პლანტაციის დამუშავებდან დაწყებული, მზა პროდუქ-

ციის გამოშვებით დამთავრებული, ყველა მტკიცეულ პრობლემებზეა საუბარი პუბლიკაციაში. ნიშანდობლივია ის ფაქტი, რომ ნაკლოვანებები რაზედაც ყურადღება გამახვილებულია პროფესორ ხოფერიას წერილში, დამახასიათებელია ჩვენი რაიონის საზოგადოებრივი მეურნეობებისათვის. რაიონის მთელ რიგ კომუნურნეობებსა და მეურნეობებში ჩაის კრეფა მიმდინარეობს აგრონომების უხეშად დარღვევით. ზოგან არ ერიდებიან აკრძალული ხელსაწყოებით სპეციალურად ნაკეთები ბამბუკის ჭოხებით და საოჯახო დანების გამოყენებით კრეფასაც კი. რედაქციისათვის კარგად არის ცნობილი ისიც, რომ ჩაის კრეფის სეზონის დაწყების პირველსავე დღეებში, ზოგიერთ საზოგადოებრივ მეურნეობაში მეჩაეების გარკვეულმა ნაწილმა არასაკმარისად მიიჩნია ზემდგომი ორგანოების მიერ ჩაის კრეფის საზღაურის გადიდება და პროტესტის ნიშნად უარი განაცხადა სამუშაოდ გამოსვლაზე, თუ არ მოხდებოდა ანაზღაურების ტარიფების ხელახალი გადასინჯვა, ხელფასის მომატება. კარგად გვესმის რომ დღევანდელ რთულ ეკონომიკურ პირობებში, როცა სასურსათო და სამრეწველო საქონელზე ერთი ორად გადიდა ფასები, რა თქმა

უნდა უჭირს გლეხობასაც. მაგრამ სპარტეისტო აქციის არცერთი ორგანიზატორთაგანი არ დაფიქრებულა იმაზე თუ რა შედეგს ატანს ჩაის გადაამუშავებელი მრეწველობის მუშაობის მათ მიერ ჩაის ფაბრიკებში ჩაბარებული უხარისხო ნედლეულის წყალობით. ანალიზი გაუკეთა თუ არა რომელიმე მეჩაემ თუ რამდენად იზარალებს ჩაის მრეწველობა, როცა მის მიერ გამოშვებული უხარისხო პროდუქცია ვერ გაუძლებს კონკურენციას საერთაშორისო ბაზარზე და უკან დაუბრუნდება მწარმოებელს როგორც წყნია ჩაის წარმოებაში შექმნილ მდგომარეობაში უნდა დაფიქროს ყველა ისინი, ვისაც უშუალოდ ეკუთვნის აქვს ჩაის წარმოებასთან. არ კმარა მარტო მაღალარდობიანი სიტყვებით თანაუგრძობდენ ეროვნულ მოძრაობას, თავი მოგქონდეს სამშობლოს ერთგულ ჭარბსკაცად. სამშობლოს სიყვარული და ერთგულება კონკრეტული საქმეებით უნდა გამოვსატოთ.

დამოუკიდებელ, სუვერენულ საქართველოს ძლიერი ეკონომიკა სჭირდება. მყარი ეკონომიკის შექმნის საფუძველი კი მეტი და მაღალი ხარისხის პროდუქცია გახლავთ. ეს ანბანური ჭეშმარიტებაა, რომელიც მუდამ უნდა ახსოვდეთ საზოგადოებრივ მეურნეობაში ხელმძღვანელებს, მეჩაეებს, მექანიზატორებს, გადაამუშავებელი მრეწველობის მუშაკებს და ყველას ვინც ფაბრიკის და ილწვის ჩვენს ხელში დედს დღეზე, ნათელ მომავალზე,

დავკლიოთ ჩამორჩენა, გავიღათ მოწინავე პოზიციებზე

(სოფლის მეურნეობის მუშაკთა რაიონული თათბირი)

—დავკლიოთ ჩამორჩენა, გავიღათ მოწინავე პოზიციებზე— ამ დევიზით წარმოება თათბირი, რომელიც ამასწინათ სოფლისა და სატყეო მეურნეობის შუგდილის გავრთიანებამ მოაწყო. თათბირის მუშაობაში მონაწილეობდნენ გამგებლები, სოფლის საკრებულოთა წევრები, საზოგადოებრივ მეურნეობათა ხელმძღვანელები, ჩაის ფაბრიკათა დირექტორები და სპეციალისტები. რაიონის საზოგადოებრივ მეურნეობებში სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა მიმდინარეობის შესახებ ერთდროულად ინფორმაციით გამოვიდა სოფლისა და სატყეო მეურნეობის შუგდილის გავრთიანების თანამდებარე ს:

ლაგვილია. როგორც ინფორმაციაში ისე მოკამათოთა გამოსვლებში მთავარი აქცენტი ჩაის კულტურაზე იქნა გადატანილი და ეს ბუნებრივიცაა, რადგან ჩაი წარმოადგენს ჩვენი რაიონის ეკონომიკის მთავარ წყაროს. რაიონის მთელ რიგ საზოგადოებრივ მეურნეობებში ეს კულტურა დიდი ყურადღებით არის გარემოსილი და შედგებივს სახეზე. სეზონის დაწყების პირველი დღეებიდანვე აღებულ ტემპს წარმატებით ინარჩუნებენ ნარაზინის, ახალაბასთუმნის, კორცხელის კომუნურნეობების, ინგირის აგროკომბინატის და სხვა შრომითი კოლქოზები. მაგრამ უნდა ითქვას ისიც,

რომ რაიონის ბევრ საზოგადოებრივ მეურნეობაში ცალკეულ ფართობების შემოწმებისას ძალზე არასასარბიელო სურათი აღმოჩნდა. ზოგან პლანტაციებს მომავლის მზრუნველი ხელი აკლია. ბუჩქები გვირგვინითა და ეკალ-ბარდითაა დაფარული, ბევრგან პირველი ვეგეტაციის ფოთოლი დღესაც არ არის გადაკრეფილი და უხეშდება. სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ საზოგადოებრივ მეურნეობათა გარკვეული ნაწილი გადაწყვეტილებულ მრეწველობას ისე უყურებს როგორც გერს. ფაბრიკებში მოაქვთ უხარისხო ნედლეული უნდა ახსოვდეს ყველას რომ ჩაის ფაბრიკები ჩვენს

მიერ წარმოებული უხეში ნედლეულის გასაკეთილშობილებლად წელს ვერ მიიღებენ ერთ კილოგრამ უტხოური წარმოების ჩაის მზა პროდუქციას, ჩვენს მიერ წარმოებული ჩაი რომ გახდეს კონკურენტუნარიანი, საჭიროა ყოველი ლონისძიებით გაუმჯობესდეს კრეფის ხარისხი. დღეს ჩვენს მეჩაეებს სხვა გამოსავალი არა აქვს. თათბირზე ყურადღება გამახვილდა მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებაში არსებულ ნაკლოვანებებზე, მარცვლეული კულტურების მოვლა დამუშავების, მეცხოველეობისათვის ადგილობრივი იაფი საკ-

ვების წარმოების პრობლემებზე და მინერალური სასუქების შემოზიდვის დაჩქარების გადადგმულ საკითხებზე. თათბირზე სიტყვით გამოვიდნენ და სასოფლო სამეურნეო პროდუქტების წარმოების გადიდების ლონისძიებებზე ილაპარაკეს ახალაბასთუმნის, ციხის, შითაწყარის, გრიგოლის, კახათის, ნაცატუს გამგებლებმა მ. გ. ფარცვანიამ, დ. თუზბაიამ, ხ. ქორთუამ, ჩახაიამ, გ. რაფაიამ, და სხვებმა. თათბირს ესწრებოდა და სიტყვით გამოვიდა ქალაქისა და რაიონის პრეფექტი თ. ფორკოლიანი.

ქალაქ შუგდილის საკრებულოს პირველი მოწვევის მეორე სესია დანიშნულია 1991 წლის 21 ივნისს 18 საათზე. დეპუტატთა რეგისტრაცია 12 საათიდან.

საინტერესოა

პროფკავშირი სიხლამის პრიმაში

ივლიდა ცხოვრება. ის, რაც გუშინ მოსთმენ
ფაქტად მივაჩინა, დღეს უცხო სხეულად არის
ქცეული. გარდაქმნა ამ საერთო პროცესში
სულ სხვანაირი ხდება მართვის ტრადიციული რგო-
ლების ფუნქციები და ამის კვალობაზე, თვით
ადამიანთა დამოკიდებულება მოვლენებისადმი. პრო-
ბლემატიკური საკითხია ამ კრულ მოზაიკაში თავის აღ-
გონი ექვს პროფკავშირს, სოციალურად ყველაზე
სათუთი და მტკიცეული სფერო. დღემდე მან
მინცდამანც ბევრი ვერაფრით დაგვამანსოვრა
თავი, და ამაჲს მქონდა თავისი ობიექტური მიზეზ-

ები. მავანთა ნებით იგი ფაქტურად რჩებოდა უსახ-
სრო და უუწყვეტო ფორმა რკადა, რომელსაც არ
ძალუდა რაიმე რადიკალური კეთილშეოფელი
შეცვლის მოხდენა შრომით კოლექტივზე.
ამჲმად პროფკავშირი თავდათან იკრებს ძალებს,
ხდება უფრო ქმედითი ირგანო, მაგრამ თვითდაქვე-
იღრების ეს გზა მტკიცეულია. სწორედ
ამაზე გვესაუბრება ღვალირეწველობის და კომუნ-
ალურ-საყოფაცხოვრებო საწარმოების მუშაკთა
პროფკავშირის საქალაქო საბჭოს თავმჯდ-
ლ. ვენგელია.

მუშავდა დარგის მუშაკთა სოც-
იალური დატულობის კონცეფცია,
რომელიც ნაკარნახევი იმ ახალი
პირობებითა და კრიტერიუმბე-
ით, რასაც საბჭოთა ეკონომიკა
გვთავაზობს. შემუშავდა ახალი
ნორმატივები, რომლის მიხედვით
დარეგულირდება სოციალურ-
რი გარანტიების საკითხი. გამო-
ინახა წყაროები მუშა-მოსამსახ-
ურეთა სტაბილური ხელფასის,
დატვირთვის კოეფიციენტის ამა-

ელი სერვისის შემდგომი სრულ-
ყოფისათვის?
—ჭერჭერობით ჩვენი პოტენც-
იალი ეყრდნობა მომსახურების
იმ ტრადიციულ სახეობებს, რომ
მელიც ბოლო წლებში დინერგა
ჩვენს ქალაქში. არსებული შესა-
ძლებლობების დონეზე რაიმე
ახალი ფორმების შემოღებაზე
ლაპარაკი ზედმეტია. კიდევ შე-
ტკი. ამ ბოლო დრომდე სერვის-
ისი ძველებური, გვერდური დირა-
ექტივების არტახების ტყვეობა
შია. ეს მომენტი ზედმეტ დამ-
ბეზლობას, უკმაყოფილებას იწ-
ვევს. პროფკავშირის აქტურია
ჩარევით დარეგულირდა სახელ-
შეკრულებო პირობების შეუსრ-
ულელობის ცალკეული შემთხ-
ვევები, რაც მწვავე რეაქციონ
სახები გახდა ხელისაწათა მხარ-
დან.

ფიქსირდება რეალური ზრდა

—ქვეყნს სამოქმედო სფეროში
ძალზე რელიეფურად იკვეთება
ის ხელშეწყობები შედეგები, რაც
საწარმოო პროცესისადმი
პროფკავშირის კეთილშეოფე-
ლი გავლენითაც არის
ხილვით განპირობებული. რას
გვთქვამდით ამ კუთხით გაწეულ
საქმიანობაზე?

არის ყოველთვის ამის შესატყვი-
სი. ყოველწლიურად ვცდილობთ
ხელისაწათა სემარტოლანი მოთ-
ხოვნების რეალიზაციას. ეს პირ-
ველ რიგში შეეხება სამმართვე-
ლოს მატერიალურ-ტექნიკური
ბაზის განმტკიცების, მომსახურე-
ბის ობიექტების დისლოკაციის
სრულყოფის, მუშაობის სახელშ-
ყრულებო ფორმის და სხვა
სრასეთა გაბედულად დანერგ-
ვის პრობლემებს.

—პროფკავშირი უპირველეს
ყოვლისა უზამავალია, მომწეს-
რიგებელია იმ პრეტენზიებისა,
რასაც კოლექტივის თითოეული
წევრი წარუდგენს ხელმძღვანე-
ლობას. წინა პლანზე იწევს ხი-
ლვით სოციალური საჭიროებების
დაკმაყოფილების პრობლემა, გა-
განიათ თუ არა ამ მხრივ რეალ-
ური პერსპექტივა?

დღეობისათვის. მრავალშვილიან
და მარტოხელა დედებს, ომისა
და შრომის ვეტერანებს, ცუ-
დი ეკონომიკური პირობების
მქონე მუშაკებს ეწევა სხვადა-
სხვა სახის სოციალური დახმ-
არებები. 45 პირზე გათვალ-
იქნა საგურები სხვადასხვა
სანატორიუმებსა და დასასვენე-
ბელ სასლებში დასვენება—
მეტრნალობის მიზნით.
—რა სიახლეებია მოსალოდნ-

ს. სრული პასუხისმგებლობით
შემოძლია განაცხადო, რომ
დარგის ეფექტურად ამოქმედე-
ბის გადამწყვეტი პირობა პრიმა-
ტიაციის დაქარგვას უკავშირ-
დება. ამ რადიკალური სიახლის
განხორციელების საქმეში პროფ-
კავშირი თავის სიტყვას იტყვის.

ანგელოზს მჭირა ბრძოლი
კვრამენტი...

ქალბატონ რუსუდანთან ირაკ-
ლია შეხვედრად. უფრო სწორ-
ად, ირაკლის პოეზიაში ასეთი
ლექსების პატრონი ირამიწერი
შეგონა. მას კი დედაც ჰყოლია.
წელს ირაკლის დაბადების
დღეს ფოვდა 30 წლისთავი
გადაუხადა დედას. ადგილი
ჰკის სასაფლაოზე უმწვენიერეს
რუსულად ბერიძესთან ერთად
და მაგონდებოდა მერაბ კოსტავას
ლექსი:
„გონგადაღებული როდესაც
გოყურებ
შინბლავს ბოტინელს შექ-
ჩრდილთა ამოდ ქმნა,
რომელმა ვარსკვლავმა აგონთა
შექურა,
ან რა დიდოსტატის ვალამბა
ჩამოგქნა...“
რომანტიკულად უყვარდათ ერ
თმანეთი მერაბს და რუსულად.
1978 წლის 24 დეკემბერს გამო-
გზავნილ წერილში მერაბი წერს:
„მამ ცოტა დაფიცადით და მო-
ატანს კიდევ ვარდისფურცლებ-
ის ნიშანი, დრო ჩვენი პაემანი-
სა“.
„ურალი, ციხიბირი, შორეული
დღმოსავლეთი, შუა აზია—ასეთი
ჩუბ ჩვენი „მოგზაურობის“ გეო-

გრაფია“—ამბობს ქალბატონი
რუსუდანი.
დღეს კი ვუა-ფშაველას ქუჩა,
ვაკის სასაფლაო, მთაწმინდა,
უნივერსიტეტი—ეს არის მისი
გზები.
ირაკლიმ თავი მოიკლა 1988
წლის 2 თებერვალს. როდესაც
ეს შემწარავთ ამბავი მერაბს
ციხეში შეატყობინეს, ის სამი
თვის ნაშიშვლიდვი იყო. თავად
მამემ მდგომარეობაში მყოფი
ამხნევებს რუსულადან: „ატარე
ეს დიდი მწუხარება ისე, რომ
მან გააყეთილშობილოს ირგვლივ
ყველაფერი. ჩვენი ირაკლის
გულისთვის გააკეთე ეს...“ და
ირაკლის უძღვის ტრაგიკულ
ლექსს, რომელიც ვერ წაიკითხე-
ვა ცრემლებს გარეშე:
„გონება ისე გადამერინდა,
ველარ ჩემვალე მტარვალის
ცდები,
ეს რა უწყალთა გადაგვიკადა,
რა უსაშველოდ მოგვაწვა
რქებით,
როდესაც შენი დაბადებიდან
შეუბრალებლად გაჰყარა
გზები“.
უცნაურია, მაგრამ მაინც ვკი-
თხე ამ შუასან ქალს—რას

ინატრებდით—მეთქი. ისრაელში
ერთი კედელია—მოშგო, ქვეხსა
და ქვეხს შუა ქადალდზე დაწე-
რილი სურვილი უნდა ჩადო. მე
დუწერე, რომ ახდეს ქართულ-
თა ოცნება თავისუფლების შეს-
ახებ, რომ მალე გახდეს საქარ-
ველო დამოუკიდებელი.
საქართველოს შევიჩრა მეუღ-
ლე, შვილი, და საკუთარი ბედნი-
ერებაც. იმ საშინელი რეპრეს-
იების დროს შავ სიას „ამწვენი-
ბლა“ ქალბატონ რუსუდანის მა-
მის ივანე ბერიძის სახელი, რომ-
ელიც პოლიტიკური საბაბით
დახურა.
საოცრად სწამს ქალბატონ რუ-
სუდანს ბედისწერის. ბედისწე-
რასთან ბრძოლაო მთავარი... ალ-
ბათ ამან ვაძლებინა.
და მახსენდება გალაკტიონის
ლექსი, რომელიც თურმე 3 წლის
ამ წაუკითხა დედას ირაკლიმ:
„ანგელოს ეჭირა გრძელი
პერგამენტი
და ფოთლებს ისროლა
სიფიორე ბარათის,
ამოდ დაგენდი და ჩვენ
ერთმანეთი
ამოდ გეინდოდა მშვიდობით,
მარადის
მინადა ბიზინაძე,
ქ. ზუგდიდის № 3 საშუალო
სკოლის მე-11 კლასის მოსწე-
ვლე.“

საქართველოს მკონომიკა:
გამოცდილება და პრობლემები

მრეწველობა სოფლად: კარგია
თუ ცუდი?

ახლა დამოუკიდებლობის გამო-
ცხადებასთან დაკავშირებით რე-
სპუბლიკის ყველა რაიონში მნი-
შნელოვანი ცვლილებები ხდება,
ყალიბდება სრულიად ახალი სო-
ციალურ-ეკონომიკური სტრუქტ-
ურა. ზოგიერთ რაიონში აქმნება
სამრეწველო ანოციაციები;
გურთიანებები, საზოგადოებ-
ები, კარგია თუ ცუდი? ერთი
მხრივ კარგია, მცირდება მიგრა-
ცია, სოფლებში რჩება მრავალი
ქალიშვილი და ჯაბუჯი. მეორე
მხრივ, ცუდია—რადგან ირგვლივ
კადრების თანფარდობა. სოფ-
ელს ზოგჯერ არ ჰყოფნის ტრაქ-
ტორისტები, მექანიზატორები,
მწველავები, მწყემსები, სხვა
სასოფლო-სამეურნეო პროფესი-
ის ადამიანები.
მარტო უკანასკნელი ოთხი
წლის განმავლობაში საქართვე-
ლოს სოფლებში შეიქმნა 30-ზე
მეტე სამრეწველო და სასოფლო-
სამეურნეო საწარმო, ათობით
დიდი და პატარა საამქრო, მეცხ-
ოველეობის ფერმები, საცხოვრე-
ბელი სახლებისა და სხვა ობიე-
ქტების შეკეთების, მონტაჟისა და
მშენებლობისათვისაც კი განუ-
თვნილი უზენები.
სოფლად სამრეწველო საწარ-
მთა განვითარებასთან ერთად
განსაკუთრებით მწვავედ დგება
მათი ხელმძღვანელობის სრულყო-
ფის საკითხი. მაინც რა უნდა
შეიკვალოს? მეურნეობის მართ-
ვის სრულყოფის უმნიშვნელოვა-
ნესი გზა კადრებთან მუშაობის
აუთმობებზეა, მათ წინ უნდა
წასწიონ ეკონომიკა, ათთასონ
ახალი საწარმოო სიმძლავრეები,
რომლითაოც ოდესღაც არც კი
თოყობიანთ სოფლად ფაქტები
ი ადრინაბენ. რომ უკანასკნე-
ლი სამა-სოთი წლის განმავლ-
ობაში გაუარესდა მრეწველობის

მუშაობის როგორც რაოდენობა-
ივი, ისე ხარისხობრივი მაჩვენ-
ებლები.
ავილთ, მაგალითად, ზუგდი-
დის რაიონი, სადაც ზოგიერთ
სხვა რაიონთან შედარებით საქმე
ბევრად უკეთ დგას. ამ გვერდში
წლევანდელამდე სისტემატურად
სრულდებოდა, იზრდებოდა წარ-
მოებნი ტემში, ადამიანებს სურ-
დათ და მუშაობდნენ კიდევ უკ-
ეთ. შიმშილანერ წელს ვითარება
შეიცვალა, ელექტროენერჯის შე-
ფერებამ, ნედლეულის, მასლების
ცუდმა მოწოდებამ უარყოფითი
გავლენა მოახდინა მათ მუშაო-
ობაზე.
სამწუხაროდ, ამჲმად არსებ-
ული ფინანსურ-ეკონომიკური ურ-
თიერთობის სისტემაც არ აძლევს
საშუალებას რაიონის საწარმო-
ებს არც თავიანთი, არც რაიონის
ინტერესებისათვის გამოიყენონ
მიღებული მოგება. მთელი შემ-
ოსავალი ირიცხება მეთაური
საწარმოების ან სამინისტროები-
სა და უწყებების ფონდში.
უნებლიედ იბადება კიოხვა:
მრეწველობის განვითარების გა-
მო სომ არ დაირღვევა ეკოლოგ-
იური, თანფარდობა სოფლად?
ეს საკითხი დღეს დგას სერ-
თო ეროვნულ, უპირველეს და
უმნიშვნელოვანეს საკითხთა
რანგში.
სოფლად მრეწველობის განვი-
თარებაში არავითარ შემთხვევაში
არ უნდა მიაყენოს წინაი გო-
ლოვას. იგი უნდა ეხამებოდეს
ბუნების დაცვით ღონისძიებებს,
სიძველის ძეგლების დარსმუნა-
ნივაი ადგილების დაცვას. მთლ
ანად იმ სოციალურ ივლილემ-
ებს, რომლებიც ახლა მომდინარე-
ობს რესპუბლიკაში.

ვიგნის თაროს შეიმაბა

შკითხველი ინტერესით გაეცნობა

გამოშტელობა „მერანია“ გა-
ზობდა ავტო ბაქრადის კრებულში
„მწვენი“. კრებულში შეტანილია
მწვანისგა დროს დაწერილი
ლტერატურულ-პუბლიცისტური
ნტატები, განხილულია მწერლ-
ობისა და ხელოვნების საქარბო-
როტო პრობლემები, რომელთაც
დღესაც აქტუალური მნიშვნე-
ლბა აქვთ.

ავტო ბაქრადე მოუწოდებს
ყველას თავშეკავებას, „ჭირსა
შოგან გამაგრებას“, სიმშვიდის
შეწარჩუნებას, ზნეობრიობის ბა-
ტვისცემას საქართველოსათვის
ამ ურთულეს პერიოდში.
მან დიდი სურვილი აქვს, რომ
ქართულმა ეროვნულმა მოძრა-
ობამ აღმოჩინოს პიროვნება,
თავისუფალი, ზნეობრივი, სამა-
რტლიანი, მტკიცე, შეუბოვარი,

მბატებელი, შემწყალე. პირიგ-
ნება, რომელიც რწმენას იაღდა-
უტანებლად, ვიგნისა და სულ-
ის კარნახით აირჩევს.
ავტო ბაქრადის თავიანთსკე-
მელთა რიცხვე დღეს ბევრია
და იმედი გვაქვს, რომ მათ კიდევ
შეემატა ამ კრებულის წაკითხე-
ის შემდეგ.
ნ. ხუხუა.

